Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Oficina d'Accés a la Universitat

2020

Proves d'accés a la universitat

Fonaments de les arts

Sèrie 1

Opció d'examen
(Marqueu l'opció triada)

OPCIÓ A ☐ **OPCIÓ B** ☐

Qualificació				TR	
Primera part	Qüestió 1				
	Qüestió 2				
	Qüestió 3				
	Qüestió 4				
	Qüestió 5				
Segona part	1				
	2				
	3				
Suma de notes parcials					
Qualificació final					

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

Aquesta prova consta de dues parts. Responeu a TRES de les cinc qüestions plantejades en la primera part, i trieu UNA de les dues opcions (A o B) de la segona part.

Primera part

[6 punts: 2 punts per cada qüestió]

Observeu les imatges següents. Fixeu-vos també en l'any d'execució.

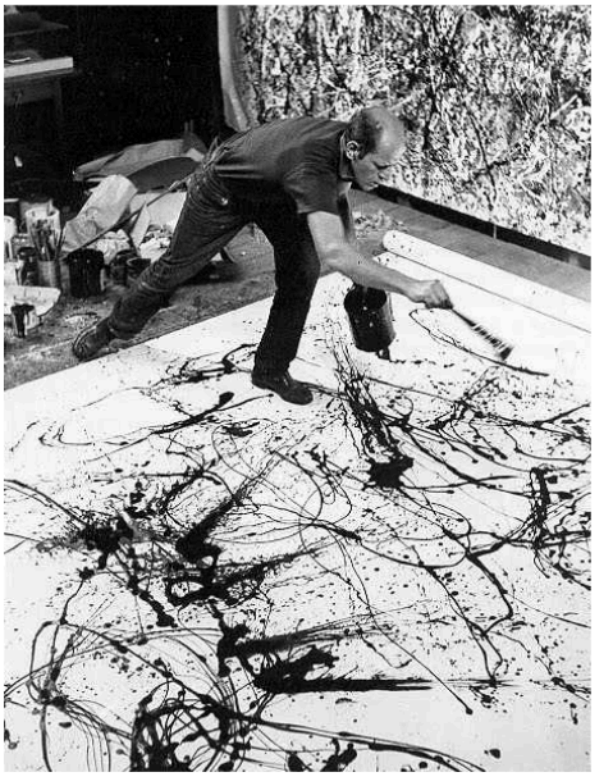

A l'esquerra, fotografia de Jackson Pollock (1950), de Hans Namuth. Impressió fotogràfica analògica pel procés de gelatina d'argent, 35,5 × 27,9 cm. A la dreta, imatge de *The Simpsons* («Els Simpson») (temporada 9, episodi 13, titulat «The joy of sect» [«L'alegria de la secta»]), sèrie d'animació creada per Matt Groening per al canal de televisió Fox. L'episodi es va emetre originalment als Estats Units el 8 de febrer de 1998.

Qüestió 1

En la imatge de dalt, Bart Simpson fa una sàtira de la tècnica pictòrica de Jackson Pollock quan escriu a la pissarra «Shooting paintballs is not an art form» ('disparar boles de pintura no és una forma d'art'). Descriviu en què consisteix aquesta tècnica i expliqueu quatre característiques formals del moviment en què va sorgir. Escriviu un màxim de vuitanta paraules i, si ho considereu oportú, completeu el text amb petits dibuixos aclaridors i amb esquemes sobre les imatges.

Qüestió 2

Expliqueu el context sociocultural de la Guerra Freda en què es va desenvolupar el moviment a què pertanyen les obres de Pollock. Escriviu un màxim de vuitanta paraules i, si ho considereu oportú, completeu el text amb petits dibuixos aclaridors i amb esquemes sobre les imatges.

Qüestió 3

Observeu atentament les tres imatges següents. Ordeneu-les cronològicament i indiqueu quina és de mitjan segle XX, com la fotografia de Jackson Pollock feta per Namuth.

A

B

C

Observeu les imatges següents. Fixeu-vos també en l'any i el títol.

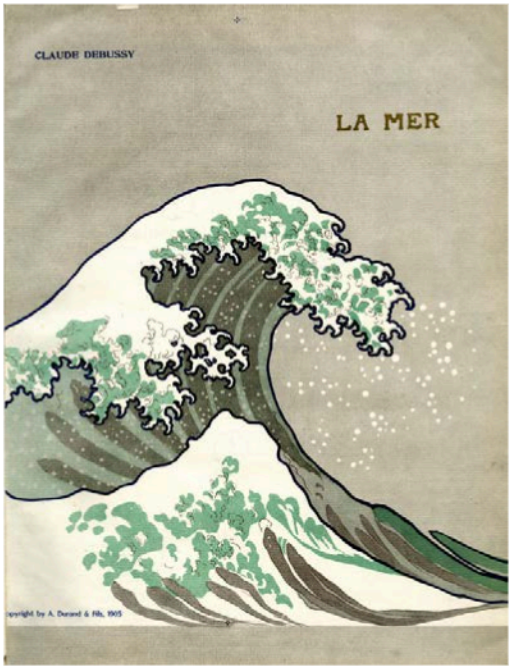

Portada original de la partitura *La mer, trois esquisses symphoniques pour orchestre* («La mar, tres esbossos simfònics per a orquestra»), de Claude Debussy, estrenada el 1905 a París.

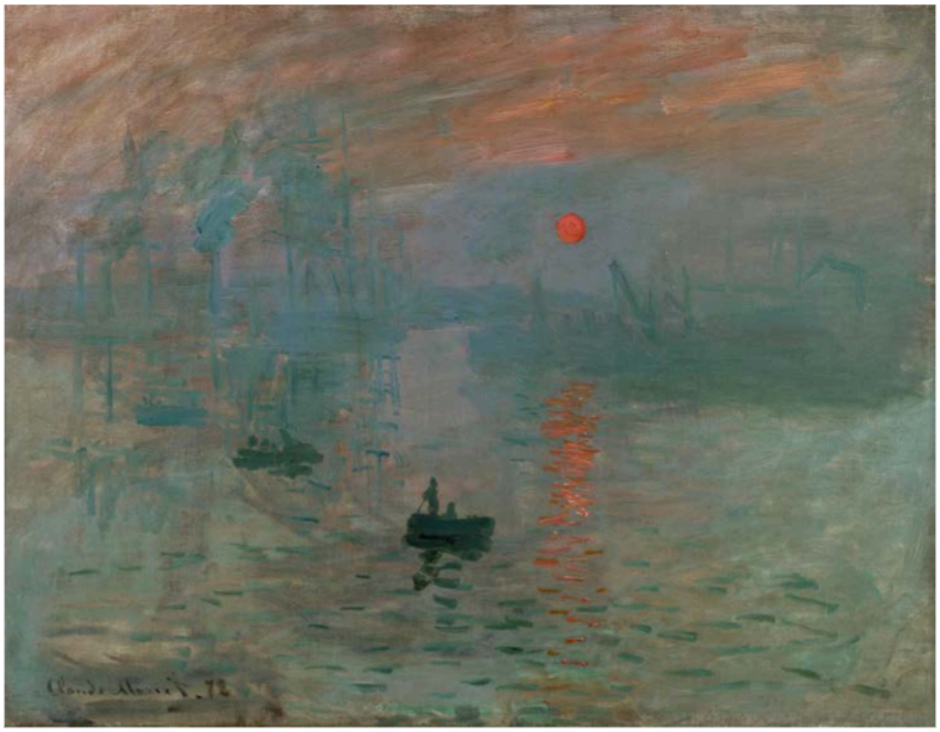

Claude Monet. *Impressió. Sol ixent* (1872). Oli sobre tela, 48 × 63 cm.

Qüestió 4

Expliqueu quatre característiques formals de l'impressionisme que s'aprecien en l'obra *Impressió. Sol ixent*, de Monet. Escriviu un màxim de vuitanta paraules i, si ho considereu oportú, completeu el text amb petits dibuixos aclaridors i amb esquemes sobre les imatges.

Qüestió 5

Expliqueu si considereu que la música de Debussy i la pintura de Monet estan relacionades. Escriviu un màxim de vuitanta paraules i, si ho considereu oportú, completeu el text amb petits dibuixos aclaridors i amb esquemes sobre les imatges.

Segona part. Trieu UNA de les dues opcions: A o B.

Opció A

[4 punts en total]

Observeu atentament les dues imatges següents.

A dalt, *Cap de toro* (1942), de Pablo Ruiz Picasso. Bronze. Dues peces (manillar i seient de bicicleta), 42 × 41 × 15 cm. Fundación Almine y Bernard Ruiz-Picasso para el Arte (préstec temporal al Museu Picasso de Màlaga). Foto d'Eric Baudouin. A baix, cartell per a la Feria de San Isidro de Madrid (2002), d'Isidro Ferrer. Impressió digital de tinta sobre paper, 103 × 73 cm.

1. Identifiqueu el moviment al qual pertany l'escultura *Cap de toro*, de Picasso.
[0,25 punts]

2. Per a la representació de la pregunta 3, haureu de prendre com a referent una obra o un autor/a del moviment al qual pertanyen les imatges anteriors. Indiqueu quin referent triareu i també tres característiques que tindreu en compte quan feu la representació.
[0,75 punts]

3. Desenvolupeu, a partir del referent que heu indicat en la pregunta 2, una nova representació que reculli les característiques del moviment al qual pertanyen les imatges. Elaboreu, concretament, una perspectiva d'aquesta nova representació. Els tipus de representació entre els quals podeu escollir són: escultura, instal·lació, *performance*, escenografia o espai habitable.

Feu l'exercici utilitzant qualsevol tècnica seca en l'espai DIN A3 central d'aquest mateix quadern (pàgines 8 i 9). Podeu fer els primers esbossos de la nova representació a les pàgines 12 i 13 (que no es corregiran). Les imatges de la pàgina anterior us poden servir de referència, però no es poden copiar.

Tingueu en compte les observacions següents:

— La interpretació de les imatges és lliure. Es valorarà la capacitat imaginativa per a transformar una imatge a partir de les característiques del moviment artístic i de l'obra o l'autor/a que heu triat com a referent.
[1 punt]

— Cal posar una atenció especial a mantenir els atributs gràfics i les característiques formals del moviment al qual pertanyen les imatges de la pàgina anterior.
[1 punt]

— Es valorarà la voluntat de combinar text amb ideogrames, grafismes o microdibuixos a l'hora de desenvolupar la proposta. Podeu fer intervenir qualsevol altre element en la vostra representació. Adeqüeu el vostre treball de creació al temps de què disposeu.
[1 punt]

[Espai DIN A3 per a fer la nova representació de l'opció A.]

Opció B

[4 punts en total]

Llegiu atentament el text següent.

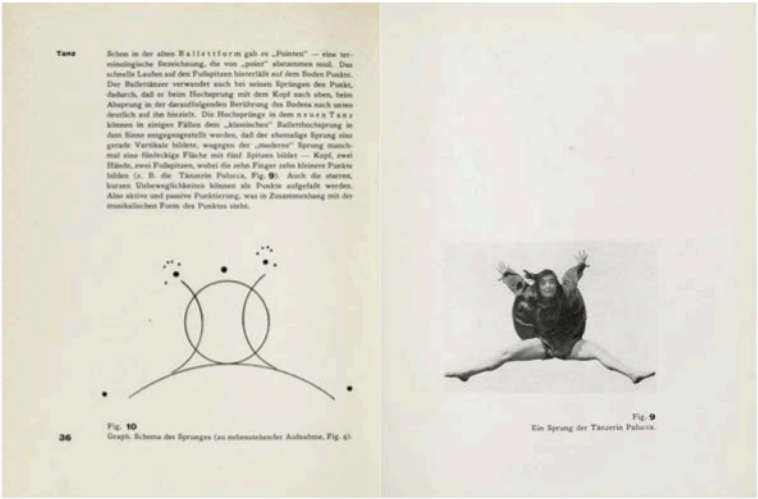

Tanz

Schon in der alten Balletform gab es „Pointen" — eine terminologische Bezeichnung, die von „point" abstammen muß. Das schnelle Laufen auf den Fußspitzen hinterläßt auf dem Boden Punkte. Der Balletttänzer verwendet auch bei seinen Sprüngen den Punkt, dadurch, daß er beim Hochsprung mit dem Kopf nach oben, beim Absprung in der darauffolgenden Berührung des Bodens nach unten deutlich auf ihn hinzielt. Die Hochsprünge in dem neuen Tanz können in einigen Fällen dem „klassischen" Balletthochsprung in dem Sinne entgegengestellt werden, daß der ehemalige Sprung eine gerade Vertikale bildete, wogegen der „moderne" Sprung manchmal eine fünfeckige Fläche mit fünf Spitzen bildet — Kopf, zwei Hände, zwei Fußspitzen, wobei die zehn Finger zehn kleinere Punkte bilden (z. B. die Tänzerin Palucca, Fig. 9). Auch die starren, kurzen Unbeweglichkeiten können als Punkte aufgefaßt werden. Also aktive und passive Punktierung, was in Zusammenhang mit der musikalischen Form des Punktes steht.

Fig. 10
Graph. Schema des Sprunges (zu nebenstehender Aufnahme, Fig. 9).

36

Fig. 9
Ein Sprung der Tänzerin Palucca.

La qüestió del temps en la pintura és un tema [que] havia separat fins ara dos camps de l'art: el de la pintura i el de la música. La separació aparentment clara i correcta entre pintura-espai (pla) i música-temps es torna […] dubtosa de sobte. […] El punt és la mínima forma temporal. Des de l'àmbit purament teòric, si el punt és […] una unitat clarament determinada, la seva relació amb el pla bàsic ha de constituir, en certs casos, un mitjà d'expressió suficient. […] La composició és la subordinació interiorment funcional dels elements aïllats. […] Llavors la composició requereix, si més no, bitonalitat. […] En el moment en què el punt es desplaça del centre del pla bàsic (construcció descentralitzada), la bitonalitat es torna perceptible. […] Aquest segon so, que en la construcció centralitzada va poder passar desapercebut, ara es fa evident […]. Un doble d'aquest punt en el pla donarà, és clar, un resultat encara més complex. La repetició és un mitjà poderós per a incrementar la commoció interior. […] Els punts són presents en totes les arts. […]

Ja en les formes antigues de ballet hi havia «Pointen», terme derivat de *point* ('punt'). Córrer de puntetes equival a anar esquitxant el terra amb punts. El ballarí, mitjançant salts, també evoca el punt. […] El salt a la «dansa moderna» es pot oposar, en alguns casos, al clàssic salt del ballet, en el sentit que aquest construïa una vertical recta, mentre que el «modern» determina de vegades una superfície pentagonal amb cinc puntes, que són el cap, les mans i els peus, i en la qual els deu dits constitueixen deu punts més petits (per exemple, els de la figura de la ballarina Palucca). També les rígides i breus immobilitzacions poden ser considerades punts. Puntuació activa i passiva, per tant, en relació amb la forma musical del punt. […]

Els punts en la música es poden obtenir mitjançant una enorme varietat d'instruments, especialment els de percussió, com el piano, que executa composicions completes exclusivament a través de la confrontació i la continuïtat de mers sons puntuals.

En l'àmbit concret de la pintura constituïda per l'obra gràfica, el punt desenvolupa les seves forces autònomes amb una nitidesa especial: l'instrument material presta a aquestes forces diverses possibilitats d'expressió, que inclouen multiplicitat de formes i mides, i transformen el punt en un ens d'innombrables sonoritats.

Extracte del llibre *Punkt und Linie zu Fläche*: *Beitrag zur Analyse der malerischen Elemente* («Punt i línia sobre el pla: contribució a l'anàlisi dels elements pictòrics»), de Vassili Kandinski. Munic: Albert Langen, 1926. [En l'edició espanyola de Paidós falten quatre punts dels dits de la mà esquerra de la ballarina Palucca]

1. Identifiqueu el moviment artístic al qual pertany el text i encercleu-hi tres paraules o conceptes clau que ho justifiquin.
[0,25 punts]

2. Relacioneu una obra d'aquest mateix moviment i el seu autor/a amb les paraules o els conceptes clau del text que heu indicat en la pregunta 1.
[0,75 punts]

3. Expliqueu el context sociocultural del moviment artístic al qual pertany el text. Escriviu un màxim de cent vint paraules i, si ho considereu oportú, completeu el text amb petits dibuixos aclaridors i amb esquemes.
[3 punts]

[Espai per a fer els primers esbossos de l'opció A. Aquests esbossos no es corregiran.]

Etiqueta de l'alumne/a

Institut d'Estudis Catalans

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Oficina d'Accés a la Universitat

2020

Proves d'accés a la universitat

Fonaments de les arts

Sèrie 3

Opció d'examen
(Marqueu l'opció triada)

OPCIÓ A ☐ **OPCIÓ B** ☐

Qualificació				TR	
Primera part	Qüestió 1				
	Qüestió 2				
	Qüestió 3				
	Qüestió 4				
	Qüestió 5				
Segona part	1				
	2				
	3				
Suma de notes parcials					
Qualificació final					

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

Aquesta prova consta de dues parts. Responeu a TRES de les cinc qüestions plantejades en la primera part, i trieu UNA de les dues opcions (A o B) de la segona part.

Primera part

[6 punts: 2 punts per cada qüestió]

Observeu la imatge següent. Fixeu-vos també en l'any i el títol.

William Turner. *Snow storm - Steam boat off a harbour's mouth* («Tempesta de neu: vaixell de vapor a la bocana del port») (*ca.* 1842). Oli sobre llenç, 91 × 122 cm.

Nota: Tot i que no s'ha pogut confirmar que passés realment, s'explica que Turner, quan ja tenia seixanta-set anys, va demanar que se'l lligués al pal major de l'*Ariel*, un vaixell de vapor de l'almirallat britànic, per poder observar una tempesta nocturna al mar. Així, Turner va poder experimentar durant quatre hores les intenses sensacions provocades per aquesta vivència. L'obra *The wondrous isle of Staffa* (1927, p. 160), de Donald B. MacCulloch, recull la citació de Turner següent: «My business is to paint what I see, not what I know is there» ('La meva feina és pintar el que veig, no el que crec que hi ha').

Qüestió 1

Expliqueu cinc característiques formals precursores de l'impressionisme que s'aprecien en l'obra *Snow storm*, de Turner. Escriviu un màxim de vuitanta paraules i, si ho considereu oportú, completeu el text amb petits dibuixos aclaridors i amb esquemes sobre la imatge.

Qüestió 2

Relacioneu l'obra *Snow storm*, de Turner, amb l'entorn sociocultural en què s'emmarca. Per fer-ho, esmenteu dos esdeveniments de l'època que hi estiguin vinculats i justifiqueu la relació. Escriviu un màxim de vuitanta paraules i, si ho considereu oportú, completeu el text amb petits dibuixos aclaridors i amb esquemes sobre la imatge.

Qüestió 3

Observeu atentament les tres imatges següents. Ordeneu-les cronològicament i indiqueu quina va ser realitzada durant la primera meitat del segle XIX, com la pintura *Snow storm*, de Turner.

A

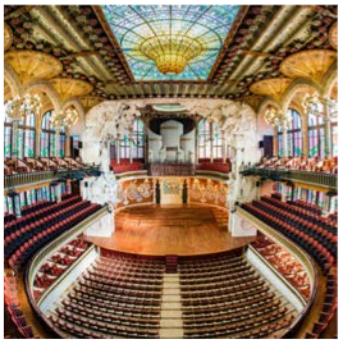

B

C

Observeu les imatges següents.

Ludwig Mies van der Rohe. Casa Farnsworth (1946-1951). Edifici situat a Plano (Illinois, Estats Units).

Paz Oh. Anell Ayta. Anell de plata amb una barra d'or groc, de 9 quirats, al mig, 1,2 mm. Pertany a la marca de joieria artesanal Paz Oh Jewellery, fundada el 2014.

Qüestió 4

Compareu les imatges anteriors. Expliqueu raonadament si creieu que l'anell de Paz Oh aconsegueix una estètica minimalista, elegant i atemporal relacionada amb l'estètica de Mies van der Rohe. Escriviu un màxim de vuitanta paraules i, si ho considereu oportú, completeu el text amb petits dibuixos aclaridors i amb esquemes sobre les imatges.

Qüestió 5

Relacioneu quatre característiques del funcionalisme amb aquesta frase de l'arquitecte Mies van der Rohe: «L'estructura és el tot. De dalt a baix, fins a arribar a l'últim detall, està inspirada per la idea mateixa. Això és el que anomenarem *estructura*». Escriviu un màxim de vuitanta paraules i, si ho considereu oportú, completeu el text amb petits dibuixos aclaridors i amb esquemes sobre les imatges.

Segona part. Trieu UNA de les dues opcions: A o B.

Opció A

[4 punts en total]

Observeu atentament les dues imatges següents.

A dalt, Roy Lichtenstein. *I can see the whole room!… And there's nobody in it!* («Puc veure tota l'habitació!… I no hi ha ningú a dins!») (1961). Oli i grafit sobre tela, 121,9 × 121,9 cm. A baix, Jose Dávila. *Sense títol (I can see the whole room… And there's nobody in it!)* (2018). Imatge impresa amb tintes de pigment de qualitat d'arxiu, 150 × 150 × 8 cm.

1. Identifiqueu el moviment al qual pertany l'obra *I can see the whole room!… And there's nobody in it!*, de Lichtenstein.
[0,25 punts]

2. Per a la representació de la pregunta 3, haureu de prendre com a referent una obra o un autor/a del moviment al qual pertanyen les imatges anteriors. Indiqueu quin referent triareu i també tres característiques que tindreu en compte quan feu la representació.
[0,75 punts]

3. Desenvolupeu, a partir del referent que heu indicat en la pregunta 2, una nova representació que reculli les característiques del moviment al qual pertanyen les imatges. Elaboreu, concretament, un guió gràfic d'aquesta nova representació. Els tipus de representació entre els quals podeu escollir són: producció audiovisual, videojoc, videoart, art en xarxa (*net art*) o còmic.

Feu l'exercici utilitzant qualsevol tècnica seca en l'espai DIN A3 central d'aquest mateix quadern (pàgines 8 i 9). Podeu fer els primers esbossos de la nova representació a les pàgines 12 i 13 (que no es corregiran). Les imatges de la pàgina anterior us poden servir de referència, però no es poden copiar.

Tingueu en compte les observacions següents:

— La interpretació de les imatges és lliure. Es valorarà la capacitat imaginativa per a transformar una imatge a partir de les característiques del moviment artístic i de l'obra o l'autor/a que heu triat com a referent.
[1 punt]

— Cal posar una atenció especial a mantenir els atributs gràfics i les característiques formals del moviment al qual pertanyen les imatges de la pàgina anterior.
[1 punt]

— Es valorarà la voluntat de combinar text amb ideogrames, grafismes o microdibuixos a l'hora de desenvolupar la proposta. Podeu fer intervenir qualsevol altre element en la vostra representació. Adeqüeu el vostre treball de creació al temps de què disposeu.
[1 punt]

[Espai DIN A3 per a fer la nova representació de l'opció A.]

Opció B

[4 punts en total]

Llegiu atentament el text següent.

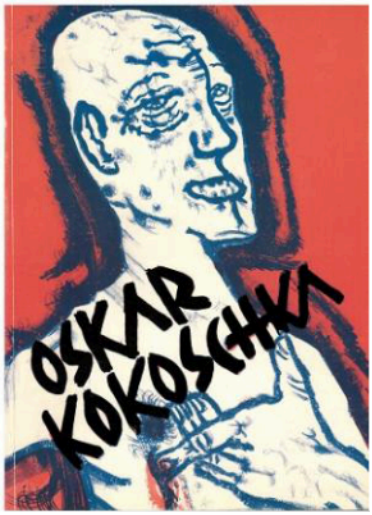

Imatge del llibre *Oskar Kokoschka*: *Vom Erlebnis im Leben, Schriften und Bilder* («Oskar Kokoschka: des de l'experiència a la vida, escrits i pintures»), editat per Otto Breicha.

L'estat de la consciència durant les visions no és una cosa que puguem recordar o percebre. És més aviat un nivell en el qual experimentem visions dins de nosaltres mateixos.

Aquesta experiència no es pot fixar, ja que la visió és movible, una impressió que creix i es fa visual, que dona força a la ment. Es pot evocar, però mai no es pot definir.

Però la consciència d'aquestes imatges és part de la vida. És la vida, que tria entre les formes que suren cap a ella o que se n'aparten.

Una vida que pren la seva força de si mateixa il·luminarà la percepció de les imatges. I aquesta lliure visualització —sigui perceptible completament o difícilment, o indefinida en el temps i en l'espai— té la seva pròpia força des del principi fins a la fi. El seu efecte és tal que les visions sembla que realment modifiquin la pròpia consciència, com a mínim pel que fa referència al que la forma proposa com a organització i significat. Això canvia dins el propi ésser, que segueix la penetració de la visió en l'ànima d'un mateix; produeix un estat de consciència, d'expectació. Al mateix temps, hi ha una efusió del sentiment en la imatge que ve, alguna cosa com l'encarnació plàstica de l'esperit. Aquest estat d'alerta de la ment o de la consciència té, doncs, una qualitat d'espera, receptiva. […]

La vida de la consciència no té límits. Interpreta el món i està intricadament unida a totes les seves imatges. Així comparteix les característiques de viure que la nostra vida pot mostrar. […] Per tant, hem d'escoltar amb atenció la nostra veu interior. Hem de lluitar per travessar la penombra de les paraules […]. Com vaig dir al començament, aquesta consciència de les visions mai no es pot descriure completament […], ja que és part de la vida mateixa. […] Jo les he representades, he ocupat el seu lloc i els he donat forma visible […]. És la *psique* qui parla.

Extracte de «Sobre la naturalesa de les visions» (1912), d'Oskar Kokoschka

1. Identifiqueu el moviment artístic al qual pertany el text i encercleu-hi tres paraules o conceptes clau que ho justifiquin.
[0,25 punts]

2. Relacioneu una obra d'aquest mateix moviment i el seu autor/a amb les paraules o els conceptes clau del text que heu indicat en la pregunta 1.
[0,75 punts]

3. Expliqueu el context sociocultural del moviment artístic al qual pertany el text. Escriviu un màxim de cent vint paraules i, si ho considereu oportú, completeu el text amb petits dibuixos aclaridors i amb esquemes.
[3 punts]

[Espai per a fer els primers esbossos de l'opció A. Aquests esbossos no es corregiran.]

Etiqueta de l'alumne/a

Institut d'Estudis Catalans

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés